

Produkcja roślin włóknistych na świecie

Geografia

Produkcja roślin włóknistych na świecie

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją w serwisie ArcGIS Online

Cel: Zapoznanie się z rozmieszczeniem roślin włóknistych na świecie. Poznanie trudności w produkcji roślinnej na świecie.

Źródła:

1. ESRI data&maps
2. <https://stat.gov.pl/index.php>
3. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Zróżnicowanie rozmieszczenia upraw na świecie](#)
4. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Rozmieszczenie i wielkość produkcji głównych ziemiopłodów. Produkcja roślinna w wybranych regionach świata](#)
5. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Rozmieszczenie upraw roślin włóknodajnych na świecie](#)
6. [Morze Aralskie znika](#), globzon.travel.pl, dostęp 14.02.2024 r.

1. Wstęp

Rośliny włókniste są roślinami, z których uzyskujemy włókna służące do wyrobu tkanin, dywanów i papieru. Są wykorzystywane również w przemyśle olejarskim, ponieważ ich nasiona lub owoce zawierają wiele tłuszczu. Najbardziej wykorzystywanymi roślinami włóknistymi są: bawełna, juta, sizal i len.

Bawełna jako roślina przemysłowa jest delikatna, łatwo wchłania wodę, dlatego produkuje się nie tylko tkaniny ubraniowe, ale również środki opatrunkowe.

Juta jest wykorzystywana do wyrobu lin, worków, dywanów.

Sizal (agawa) jest mocnym włóknem z liści agawy sizalowej. Służy do produkcji lin, worków, mat, papieru.

Uprawa **lnu** jest najbardziej pracochłonna w porównaniu z powyższymi. Jest wykorzystywany do produkcji płyt paździerzowych. Z nasion produkuje się olej, a wyłoki przeznacza jako pasza. Jest także mocniejszym włóknem niż bawełna.

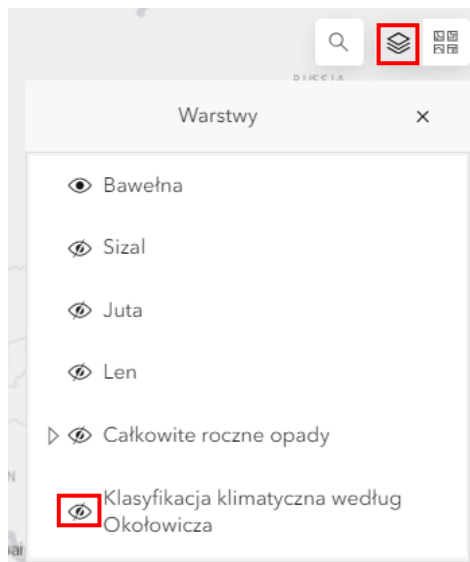
2. Zadania

1. Otwórz interaktywną aplikację przygotowaną na potrzeby tej lekcji: „[Lekcja edu.esri.pl Produkcja roślin włóknistych na świecie](#)”, dostępną w serwisie ArcGIS Online.
2. Wyświetlona aplikacja to interaktywny panel typu Dashboard. W głównej części aplikacji wyświetla się mapa. Dodatkowe widoki dołączone są w postaci interaktywnych paneli. Zapoznaj się z elementami aplikacji.

Ciekawostka: Bawełna potrzebuje wilgoci w początkowych fazach rozwoju i suszy w czasie dojrzewania (aby włókno ściemniało) oraz zbiorów. Włókno bawełny jest odstonięte, dlatego roślina nie wymaga dużej ilości wody.

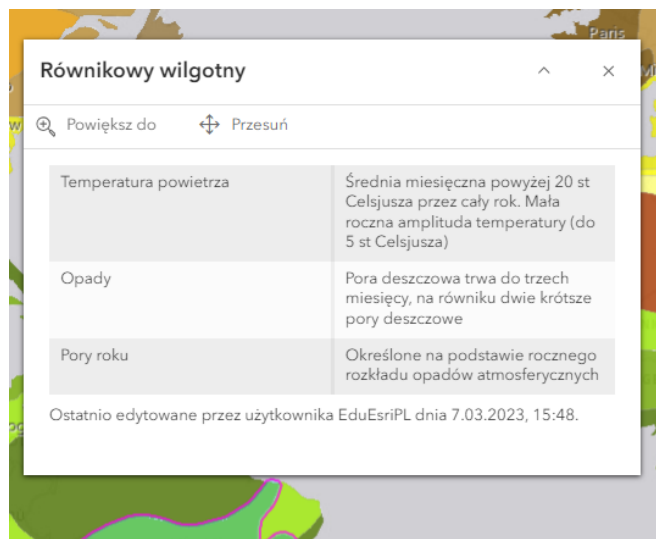
3. Aktualnie jedyną wczytaną warstwą jest **Bawełna**. Warstwa prezentuje lokalizację państw, które są głównymi producentami tej rośliny włóknistej. Z prawego górnego rogu mapy wybierz **Warstwy** i włącz widoczność warstwy **Klasyfikacja klimatyczna według Okołowicza**, klikając na symbol przekreślonego oka obok nazwy.

Wskazówka: Zwróć uwagę, że po włączeniu widoczności warstwy, w **Legendzie** pojawiają się zastosowane kolory i wyjaśnienia do nich.

Produkcja roślin włóknistych na świecie

Wskazówka: Klikając na poligon określający zasięg danej strefy klimatycznej, możesz odczytać informacje z tzw. **okna podręcznego**:

Zadanie 1: Jakich warunków uprawy potrzebuje bawełna? Jakie ma wymagania? W jakich regionach jest największa produkcja tej rośliny?

Odpowiedź: .....

.....

.....

.....

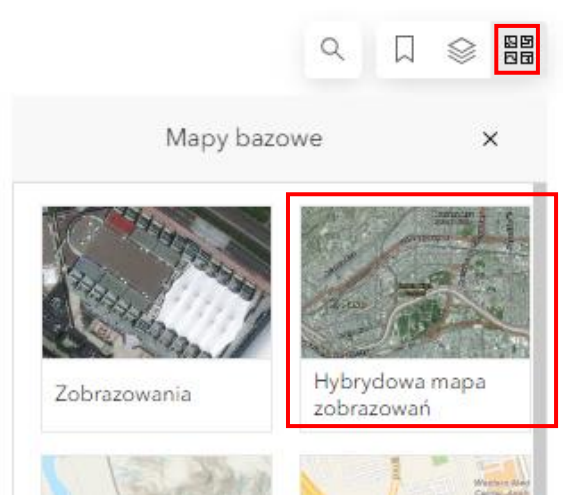
4. Wyłącz widoczność warstwy **Klasyfikacja klimatyczna według Okołowicza** i włącz widoczność warstwy **Całkowite roczne opady**. Przeanalizuj dane o opadach w krajach, gdzie jest uprawiana bawełna. Wykorzystaj diagram kołowy, aby zapoznać się z informacjami, jaki udział w produkcji światowej ma wybrany kraj.

5. Wyłącz widoczność warstwy **Całkowite roczne opady**.

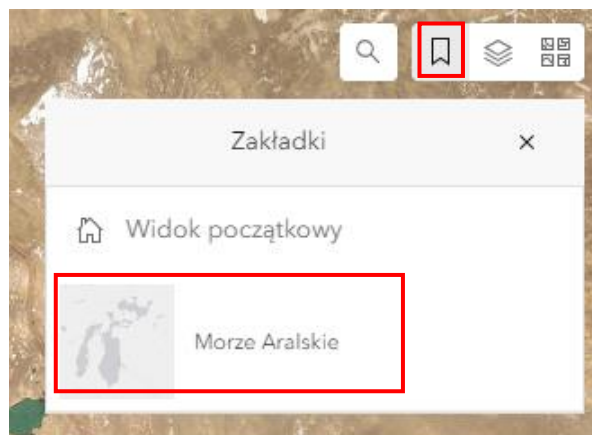

6. Z prawego rogu mapy wybierz **Mapy bazowe**. Zmień mapę bazową na **Hybrydowa mapa zobrazowań**.

Produkcja roślin włóknistych na świecie

7. W prawym górnym rogu mapy odszukaj opcji **Zakładki** i wybierz „**Morze Aralskie**”:

Zadanie 2: Jaki wpływ na Morze Aralskie miała uprawa bawełny?

Odpowiedź: .....

.....

.....

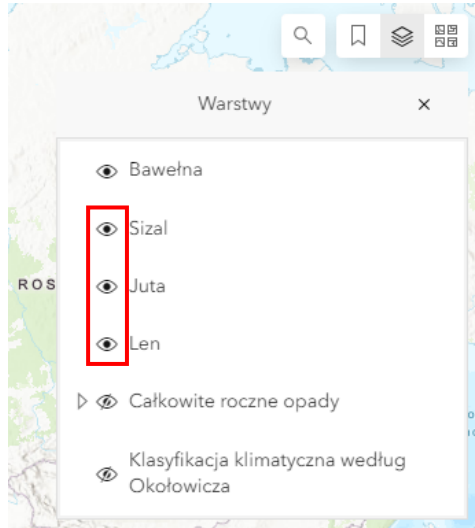
.....

Ciekawostka: Zbiór bawełny łatwo zmechanizować, ale użycie maszyn wyklucza obecność innych roślin na polu – ich fragmenty byłyby zanieczyszczeniem. Z tego powodu przy produkcji używa się wielkiej ilości pestycydów. W 2020 roku zebrano na świecie ok. 83,1 mln ton bawełny (łącznie ziaren i włókien).

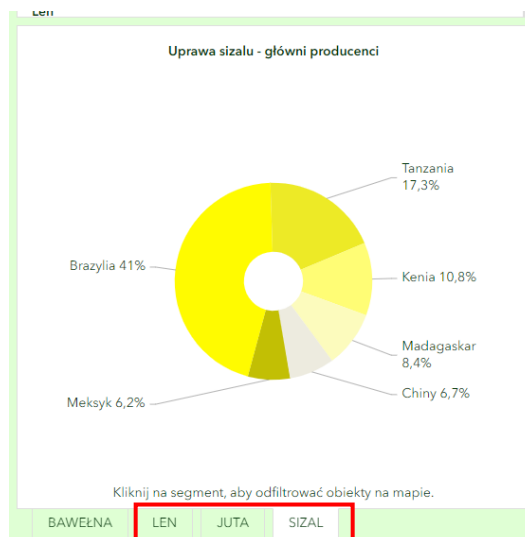
Produkcja roślin włóknistych na świecie

8. Zmień mapę bazową na dowolną mapę prezentującą kontury krajów. Włącz widoczność warstw: **Sizal**, **Juta**, **Len**, klikając na symbol zamkniętego oka obok ich nazw.

Zadanie 3: Jakie są warunki i wymagania uprawy sizalu, lnu oraz juty?

Wskazówka: Przeanalizuj wykresy kołowe „LEN”, „JUTA”, „SIZAL”, określające głównych producentów tych roślin. Możesz kliknąć na dany segment na wykresie, aby odfiltrować obiekty na mapie.

Odpowiedź: .....

.....

.....

Produkcja roślin włóknistych na świecie

Ciekawostka: Plantacje Inu we Francji należą do największych na świecie. Wynika to ze szczególnych korzystnych warunków klimatyczno–glebowych, nowoczesnych technologii oraz dużego rynku zbytu.

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

OBSERWUJ NAS

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Geografia